

**VAS MEGYEI SZC**  
**HORVÁTH BOLDIZSÁR KÖZGAZDASÁGI ÉS**  
**INFORMATIKAI TECHNIKUM**

**SZAKMAI PROGRAMJA**  
**2020**

## Tartalomjegyzék

Bevezető .....	4
1. Nevelési program.....	6
1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei .....	6
1.2. A szakmai oktatás pedagógiai értékei .....	7
1.3. A szakmai oktatás pedagógiai céljai .....	7
1.4. A szakmai oktatás pedagógiai feladatai .....	9
1.5. A szakmai oktatás pedagógiai eszközei .....	9
1.6. A szakmai oktatás pedagógiai eljárásai.....	10
1.7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....	11
1.8. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	12
1.9. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok .....	14
1.10. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	16
1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	19
1.12. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	21
1.13. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	21
1.14. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei .....	22
1.15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai .....	25
1.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve.....	26
2. Oktatási program .....	28
2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma .....	28
2.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	29
2.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	30
2.3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei .....	32
2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	33
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai.....	34

2.7. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, vizsgára bocsátás követelményei ..	35
2.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei .....	37
2.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái .....	44
2.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei .....	47
2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag .....	48
2.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek .....	48
2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	53
2.14. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....	53
2.15. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek .....	55
2.15.1. Fogyasztóvédelem az iskolában .....	55
2.15.2. A biztonságos közlekedésre nevelés .....	57
2.15.3. Ismeretek a bűnmegelőzésről .....	57
2.15.4. Közösségi szolgálat .....	58
2.15.5. Az iskolai könyvtár .....	61
2.15.6. Ifjúságvédelem .....	63
2.15.7. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek .....	64
2.16. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján.....	64
3. Képzési program.....	66
3.1. Szakmai óratervek (nappali tagozat) .....	66
4. Egészségfejlesztési program.....	68

## **Bevezető**

### **Az iskola rövid története**

Az 1867-es kiegyezést követő gazdasági fellendülés kihatott az iskolai oktatásra is. A városban lakó mintegy 300 kereskedő és 700-800 iparos olyan ismereteket szeretett volna adni fiainak, amelyek birtokában folytatni tudnák apáik mesterségét, de egyúttal magasabb szinten, a kor követelményeinek megfelelően.

Az 1886. március 27-i városi közgyűlés elhatározta, hogy ingyen juttat telket és építőanyagot az iskola számára. 1886. május 3-án a megyei gyűlésben "hazafias lelkesedéstől áthatottan" 12.947,- Ft összeget szavaztak meg az iskola berendezéseire. Ezután - május 15-én - az alispán, Reisig Ede és a polgármester vezetésével küldöttség kereste fel Tisza Kálmán miniszterelnököt és Trefort Ágoston kultuszminisztert. "A miniszterelnök és a miniszter úr hangsúlyozzák ugyan az ország takarékosagra intő anyagi helyzetét, de kijelentették, hogy ilyen fényes ajánlat elől kitérni nem lehet."

A kultuszminiszter 1886. július 31-én az iskola felállításáról rendeletet adott ki: "a szükséges tanerőket, élükön az igazgatóval, kinevezem és a törvényben meghatározott módon fizetésükről gondoskodom". Mivel a költségek másik részét, a dologi kiadásokat a város vállalta magára, ezért lett az iskola neve Szombathelyi Ipari és Kereskedelmi Szakoktatással Kapcsolatos Államilag Segélyezett Polgári és Közép Kereskedelmi Iskola.

A kereskedelmi szakoktatás 1890. szeptember 1-jén kezdődött meg a polgári iskola IV. osztályát végzett tanulókkal; általános műveltséget nyújtó közismereti tárgyakat és szaktárgyakat tanítottak. Három év múlva 18 jelölt tett sikeres érettségi vizsgát.

A tanulólétszám növekedése indokoltá tette az iskolaépület bővítését, és 1901-ben épült meg a jelenlegi épület. 1903-ban minden évfolyamon három párhuzamos osztály indult. Az 1920/21. tanévtől a három évfolyamos képzést négy évre emelték. Az iskola fennállásának 49. évében felvette Horváth Boldizsár nevét. 1953-tól nyílt meg az iskola a leányok számára. Arányuk évről évre növekedett, mind jobban meghaladta a fiútanulókét. 1953-ban a közgazdasági középiskolák szakosítása következtében az iskola ipari és mezőgazdasági tagozatú közgazdasági technikummá ("KÖZTIM") szerveződött át. A technikai jelleg megtartásával, de a tagozatok bővülésével ebben a formában működött 1965-ig. Ekkor - a fejlődés követelményeinek megfelelően - az iskola közgazdasági szakközépiskolává alakult át és működik napjainkban is. 1993-ban indult az első olyan osztály, amely 5 éves képzésben

részesül. Majd felmenő rendszerben valamennyi osztályunk öt, öt és fél, illetve hat éves képzési rendszerű lett. A korábbi pénzügyi, számviteli és igazgatási ágazat mellett pedig megjelent a külkereskedelmi és az üzleti ügyintézői képzés.

Az iskola 2004-ben bővítette képzési kínálatát és nevével is jelezte – a közgazdasági képzés mellett – az informatikát.

Jelenleg a következő szakmacsoportokban folyik oktatás: közgazdaság szakmacsoportban pénzügyi-számviteli ügyintézőket, vállalkozási és bér ügyintézőket és pénzügyi termékértékesítőket, ügyvitel szakmacsoportban ügyviteli titkárokat, informatika szakmacsoportban gazdasági informatikusokat képezünk. 2004 óta évente indítunk nyelvi előkészítő osztályt.

A 2005-2006-os tanévben a gazdaság igényeiből kiindulva és technikai adottságainkra alapozva elindult iskolánkban a gazdasági informatikus képzés.

Jelenleg intézményünkben a következő OKJ szerinti szakmákban folytatunk felkészítést: pénzügyi-számviteli ügyintéző, pénzügyi termékértékesítő, vállalkozás és bérügyintéző, ügyintéző titkár, gazdasági informatikus.

Az iskolánkban tanuló diákok rendszeres résztvevői az ÁSZÉV, OKTV, OSZTV országos, valamint a megyei tanulmányi versenyeknek, pályázatoknak - dicséretes eredménnyel. Iskolánkat az országban működő közgazdasági középiskolák rangsorában a legjobbak között tartják nyilván.

# 1. Nevelési program

## 1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben

feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

## **1.2. A szakmai oktatás pedagógiai értékei**

- a tanulás és a tudás,
- gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság, az együttműködés.

## **1.3. A szakmai oktatás pedagógiai céljai**

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Diákjaink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását.

Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegennyelvi tudás. Két idegen nyelv (különböző szintű) használatának képessége.
- Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testilelki higiéne fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.



- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

#### **1.4. A szakmai oktatás pedagógiai feladatai**

- Tanulóink számára korszerű tudásanyagot közvetíteni, amely felkészít az érettségi vizsgára, az emelt szintű érettségi vizsgára: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem és idegen nyelv tantárgyakból, szakmai vizsgára.
- A teljesítményorientált képzés érdekében a feladat a tehetséges tanulók felkészítése a különböző közismereti, szakmai és sportversenyekre (kiemelten az országos versenyekre). Az eredmények elismerése a felkészítő tanár, illetve tanuló esetében is (erkölcsi és anyagi).
- A tanulók felkészítése a szakmai vizsga követelményeinek teljesítésére.
- A szaktantárgyakat tanító kollégák team-munkájának erősítése a komplex szakmai felkészítéshez.
- A szaktanári innovációk, továbbképzési szándékok támogatása.
- Szabadon választott foglalkozások megszervezése a szakmai tudás bővítésére.
- A külső szakmai kapcsolatokat továbbépítése cégekkel, vállalatokkal. Iskolai rendezvényekre, tanórákra az öregdiákok, munkahelyi vezetők meghívása.
- Korszerű ismeretek nyújtása a tanórán és tanórán kívül az egészséges életvitel témakörében.
- A mindennapos testedzés lehetőségének megszervezése.
- Az osztályfőnökök együttműködnek az ifjúságvédelmi felelőssel a veszélyeztetett tanulók segítésére

#### **1.5. A szakmai oktatás pedagógiai eszközei**

- A piacképes korszerű tudás átadásához a szaktanári gárda kompetenciájának állandó bővítésével tudunk megfelelni, azaz önképzés, team-munka, részvétel a központilag szervezett tanfolyamokon, továbbképzéseken.
- Szakmai együttműködés keretében fejlesztjük oktatási módszereinket, kihasználjuk a technikai lehetőségeket.

- Tanórán és a tanórán kívüli csoportos foglalkozásokon (pl. szakkör, versenyre, pályázatra készítés, tehetséggondozó táborban) minőségi többlettudást kínálunk.
- Az anyanyelvhasználathoz kapcsolódó versenyek, pályázatok népszerűsítése, ünnepek, megemlékezések színvonalas megrendezése, színházlátogatás, tehetséggondozó tábor.
- Tanórán kívüli idegen nyelvi órákat szervezünk.
- A külföldi kapcsolatokkal és tanulmányutak szervezésével a nyelvi kommunikáció fejlesztésének erősítése a feladatunk.
- Feladatunk egyéni és csoportos foglalkozások keretében színvonalas tehetséggondozó munkavégzés.
- A versenyekre (OKTV, SZÉTV, műveltségi, sport stb.) való felkészítést team-munka módszereivel oldjuk meg.
- A tanári kompetenciák fejlesztése érdekében tanfolyami és konzultációs fejlesztés a mérés tudományában.
- Team-munkát szervezünk a tantárgyi mérőlapok elkészítéséhez, feldolgozásához, értékeléshez
- Szakmai előkészítő tárgyak magas színvonalú oktatása.
- Felkészítés az ÁSZÉV és OSZTV versenyekre.
- Szaktanárok részvétele a továbbképzéseken.
- Külső kapcsolatok vezetőinek részvétele a hagyományos iskolai programokon.
- Az iskolánk szakmai gyakorlati képzését segítő cégek, munkahelyek látogatása.
- Együttműködünk az iskolaorvossal, védőnővel, rendőrséggel, segítő szervezetekkel.
- Tehetséggondozó tábort szervezünk.
- Sítábort, síutakat szervezünk

## **1.6. A szakmai oktatás pedagógiai eljárásai**

A nevelő-oktató munka során az eljárásainkban jelen vannak a hagyományos pedagógiai eszközök, ugyanakkor a folyamatos fejlődés, megújulás szellemében új módszereket is igyekszünk bevezetni intézményünkben. A közismereti és a szakmai elméleti oktatás módszertana az elmúlt években komoly fejlődésen ment keresztül. A kooperatív tanulásszervezési eljárásokat, szimulációt, szerepjátékot, vitát, esettanulmányt,

fejlesztő értékelést, egyéni tervezést, kísérletet, kutatást, projektoktatást a hagyományos osztálykeretektől kilépve lehet alkalmazni:

- korrepetálás, felzárkóztatás, egyéni bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás
- versenyekre való felkészítés
- projektfeladat megvalósítás (pl. idegen nyelvi érettségi)
- pályázati programok megvalósítása
- szakmai utak
- nyári gyakorlatok

### **1.7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

Az iskola egyik legfontosabb funkciója a nevelés, melynek során kiemelt feladat a tanulók személyiségének mind teljesebb kibontakoztatása. Alapvető fontosságú, hogy a tanuló társadalmilag érzékeny, nyitott, befogadó és empátikus személyiséggé váljon, a tanuló képességeit, tehetségét sokoldalúan kibontakoztathassa, felelősen gondolkodó, szociálisan érzékeny személlyé fejlődjön. Az oktató-gyermek kapcsolatában meghatározónak tekintjük a folyamatos együttlétet, amelyben az együttműködés közös tevékenységekkel, élményekkel valósul meg.

A célok megvalósítása érdekében az intézmény főbb feladatai a következők:

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kifejlesztése
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés
- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása

- tartalmaz emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- az empátikus képesség kialakítása
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt
- aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia

A személyiségfejlesztés színterei:

- Tanórai foglalkozások
- Tanórán kívüli foglalkozások
- Osztály és iskolaszintű közösségi rendezvények
- Táborok, kirándulások, túrák
- Projektnapok
- Iskolán kívüli programok, foglalkozások

### **1.8. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít e területre, melynek segítségével megalapozzuk a tanulók egészséges felnőtté válását és alkalmassá tesszük őket arra, hogy saját testi-lelki egészségük érdekében tudatosan alakítsák életüket. Ennek megfelelően az egészségnevelés területei széles körben épülnek be az iskola pedagógiai rendszerébe.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos célok és feladatok:

- az egészséges életmód iránti igény kialakítása,
- tanulóink ismerjék meg – életkoruknak megfelelően – saját egészségi állapotukat,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- az egészség értéként jelenjen meg a tanulók számára,
- alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt,
- egészséget károsító tényezők és azok veszélyeinek megismerése, szennvedélybetegségek megelőzése.

Az egészséges életmódra nevelés feladatai:

Egészségügyi ismeretek nyújtása (elsődlegesen osztályfőnöki órákon).

**Ismerjék meg a tanulók:**

- az emberi szervezet anatómiáját, élettani folyamatait;
- a szervek, szervrendszerek betegségeit, azok kiváltó okait, megelőzésének, gyógyításának módjait;
- a környezet egészségkárosító hatásait, a megelőzés módjait, a gyógyítás lehetőségeit;
- a lelki egészség meghatározóit;
- a felelősségteljes párcapcsolat egészségügyi és erkölcsi vonatkozásait;
- a permanens önművelés szükségességét, lehetőségeit;
- a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásait.

**A szemléletformálás** a tantárgyi ismereteken és egyéb iskolai tevékenységformákon keresztül.

A tantárgyi oktatás akkor igazán eredményes, ha az ismeretek beépülnek a tanulók személyiségébe és mindennapi tevékenységük meghatározóivá válnak.

**Az egészséges életmód, életvitel, szokásrendszer kialakítása**

- a napirend (helyes életritmus) kialakítása, betartása
- az egészséges táplálkozás (megfelelő minőségű és mennyiségű tápanyagbevitel, rendszeresség, kulturált étkezési szokások)
- a rendszeres testmozgás
- a munka-pihenés helyes aránya
- a személyi-környezethigiéniai szokásrendszer
- betegségek megelőzése (prevenció)

**Az egészségnevelés főbb színterei:**

- a család
- az iskola (tanóra, osztályfőnöki, kirándulások, táborok egyéb lehetőségek)
- a társadalmi környezet (kortárskapcsolatok, tágabb társadalmi hatások)

**Az egészség meghatározó tényezői:**

- anatómiai, élettani, genetikai adottságok (ezek az egyed egészségének biológiai meghatározottságai)

- környezeti hatások (föld, víz, levegő, napfény)
- egészségügyi ismeretek
- életmód, szokásrendszer, életvitel
- betegségmegelőző tudatos tevékenységformák
- egészségügyi gyógyító tevékenység, a betegellátás rendszere.

Az iskolai prevenció akkor eredményes, ha komplex módon a személy teljes körű egészségnevelését tűzi ki célul. Erősíteni kell az iskola és a család együttműködésének lehetőségeit.

Legfőbb célunk, hogy tanulóinkat olyan ismeretekkel lássuk el, amelynek segítségével elháríthatják az őket veszélyeztető szerek használatát.

#### **A megelőzés lehetséges színterei:**

- Tanórai foglalkozások
  - Szaktárgyi órák témafeldolgozása
  - Osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli foglalkozások: Kortárs-segítőképzések, kirándulások, táborok

### **1.9. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok**

Iskolánk fontos célkitűzése, hogy a tanórákon szerzett ismeretek, valamint a közösen ünnepelt évfordulók, megemlékezések, nemzeti ünnepek gyarapítsák a tanulók hon- és népismeretét, elősegítve a harmonikus kapcsolat kialakítását természeti és társadalmi környezetükkel.

Az iskola az idegennyelv-oktatás, a külföldi ösztöndíjak, illetve cserekapcsolatok támogatása által ösztönözze a tanulókat arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Közös kirándulások, táborok, előadások, a környezet védelmére ösztönző versenyek (pl. elemgyűjtés) szervezésével segítse elő, hogy a tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Az iskola táborok szervezésével, továbbképzésekben való részvétellel, valamint a diákmozgalom működésének jelentős támogatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók

szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködésben, a környezeti konfliktusok közös kezelésében és megoldásában.

A jól működő számítógépes rendszer és az internet-hozzáférés lehetőségének kiépítésével, a számítógépes nyelvtanulási rendszer felszerelésével, valamint a projektorok és a digitális táblák használatának lehetőségével, hogy az iskola olyan fiatalokat bocsásson útjukra, akik eligazodnak az új információs technológiai környezetben, és eszközeit a megfelelő módon használják.

A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, a véleménynyilvánítás és -kifejezés, a vélemények, az érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak. Ennek érdekében az iskola támogassa a diákok szervezett, illetve szervezett formákon kívüli véleménynyilvánításának lehetőségét (pl. diákszékeség), illetve jól felszerelt könyvtár berendezését.

Az oktatók a tanórákon és előadások szervezésével fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Nyújtsanak támogatást a gyermekeknek a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkohol-, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

A tanulók ismerjék meg az Európai Unió tevékenységét, az uniós állampolgár jogait, kötelességeit, lehetőségeit. Közelítsék magatartási normáikat az uniós állampolgárokéhoz.

Legyenek képesek arra, hogy megőrizve a nemzeti identitástudatot, törés nélkül tudjanak beilleszkedni Európa polgárainak széles táborába. Ugyanakkor erősítjük a kötődést régióinkhoz: megismertetjük a múlt és a jelen tárgyi, kulturális és szellemi értékeit.

Alakuljon ki a tanulóknak pozitív viszony a közös európai értékekhez. Becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük a magyart is. Legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket, különös tekintettel a hazánkat környező országokra és népekre.

Ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét. Alakuljon ki a tanulóknak a 21. századi világfelfogás tudományos ismereteken nyugvó látásmódja. Fel kell ébreszteni a további generációkra irányuló hagyományátadó magatartásformák gyakorlását, a környezet védelme iránti érzékenységet.

## **1.10. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai**

Céljaink megvalósítása érdekében az oktató:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, tanáraival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, szüleivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról, foglalkozásáról indokolt esetben, az igazgató engedélyével tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, az elméleti és gyakorlati képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Részt vesz az intézmény minőségfejlesztési munkájában.
- Együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban tanítók közösségében, továbbá a szakmai eleméleti tanárok és a szakoktatók között.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.



Az egységes iskolai követelményrendszert minden oktató köteles betartani. A szaktanárok, szakoktatók és osztályfőnökök minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az osztályfőnöki munkát megbízás alapján látják el az iskola tanárai. Az iskola valamennyi tanára köteles a megbízásnak eleget tenni. Lehetőleg az osztályban tanító tanárok közül az igazgató bízza meg, az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőjének javaslata alapján, egyetértésével. A megbízás 5, illetve 6 évre szól felmenő rendszerben. Személyi változást nagyon indokolt esetben az igazgató engedélyezhet.

### **Az osztályfőnök megbízás keretében elvégzendő feladatai:**

- Az iskola pedagógiai programja és éves munkaterve alapján tervezze meg az osztály éves nevelési céljait és feladatait, elkészíti a nevelési programot
- Kapcsolatot tart az osztályban tanító szaktanárokkal, az ifjúságvédelmi felelőssel és a diákmozgalmat segítő tanárral.
- Szükség esetén összehívhatja az osztályban tanító oktatókat megbeszélésre.
- Osztályára vonatkozó, szaktanári kompetenciát meghaladó döntést, fegyelmező intézkedést senki nem hozhat az osztályfőnök tudta nélkül.
- Igyekszik jó kapcsolatot kialakítani a tanulók szüleivel, a kollégiumi nevelőtanárokkal.
- Megtartja a fogadóórákat, szülői értekezleteket.
- Ha szükséges, értesíti a szülőket a problémákról, eredményekről. Meglátogatja a kollégista tanulókat.
- Az osztályukkal kapcsolatos adminisztráció határidőre történő elvégzése.
- Törzslap, osztálynapló – elektronikus napló –, tanulói bizonyítványok törvényi előírásoknak megfelelő, precíz vezetése. Az osztálynapló – tanulói adatok – ellenőrzése.
- Az osztályukkal kapcsolatos felelősségteljes, pontos statisztikai adatszolgáltatás a megadott határidőre.
- Külön megbízás alapján az érettségivel és szakmai vizsgával kapcsolatos jegyzői feladatok elvégzése.
- Az igazolt és igazolatlan mulasztásokat nyilvántartja, és a szabályoknak megfelelően jár el.

- A tanulmányi munka érdekében figyelemmel kíséri osztálya fegyelmi helyzetét, törekszik az indokolatlan mulasztások megszüntetésére.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi eredményeit, ha kell, értesíti a szülőket a problémás esetekben.
- Az ODB véleményét kikérve, az osztályban tanító tanárokkal együtt dönt a magatartás és szorgalmi érdemjegyekről.
- Figyelemmel kíséri az osztály tanulóinak a tanórán kívüli és az iskolán kívüli elfoglaltságait (sportegyesületi tagság, művészeti csoportban való közreműködés, rendezvényeken való szereplés).
- A tanév elején ismerteti a tanulókkal a magatartási szabályokat, szokásokat, elsősökkal az iskola történetét is.
- A tanév elején ismerteti a tanulókkal a tűzvédelmi és munkavédelmi előírásokat. Tájékoztatja az osztályt a tűzriadó tervéről.
- Figyelemmel kíséri osztályának az iskolai rendezvényeken, illetve városi, megyei versenyeken való részvételét.
- Alapvető feladatának tartja a tanulmányi munka segítségét.
- A tehetséges diákokat többletfeladatok vállalására, a gyengébbeket felzárkóztató foglalkozásokon való részvételre ösztönzi.
- Elősegíti, próbálja irányítani a reális pályaválasztást.
- Ellenőrzi a vállalások teljesítését.
- Gondot fordít a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók támogatására, együttműködik az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, külön figyelmet fordítva a megelőzésre. Szükség esetén családot látogat.
- Figyelemmel kíséri osztálya egészségi állapotát, ösztönzi a tanulókat az egészséges életmódra, testedzésre.
- Az adott évfolyamra vonatkozó speciális feladatokat az iskola osztályfőnöki munkaközösségének oktatási programja tartalmazza.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, elősegíti a munkaközösség munkáját.
- Az oktató adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről az ellenőrző könyv/digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket.

- A digitális napló útján a bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.

### **1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje**

Az iskolánkba beiratkozó kilencedikesek a megye különböző településeiről és Szombathelyről érkeznek. Az újonnan beiskolázott (9. évfolyamos) tanulókat új környezet, iskola, elvárások fogadják. Döntő többségüknek sikerül követni a megváltozott környezet által igényelt magatartási és viselkedési normát. Esetleges kudarc esetén jelentkezhetnek beilleszkedési és magatartási zavarok.

Feladataink:

- az okok felderítése, ami minden tanárnak és osztályfőnöknek érdeke,
- együttműködés a családdal, környezettel,
- együttműködés – ha szükséges – nevelési tanácsadóval, pedagógiai szakszolgálattal, ifjúságvédelmi szervezetekkel, kollégiumokkal.

A beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek számára rendkívül fontos, hogy törődést, odafigyelést, segítő szándékot tapasztaljanak. Az együttműködés ezen a területen is eredményekhez vezet.

Megoldást azonban csak közös, hathatós és következetes munkával érhetünk el.

#### **A sajátos nevelési igényű tanulók nevelési elvei**

A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő ellátásban részesüljön.

Sajátos nevelési igény esetén megfigyelhető az életkori sajátosságoknak a fogyatékoság által okozott módosulása, valamint az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesése, módosulása, fejletlensége, lassúbb ütemű fejlődése.

Intézményünkben a nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A fejlesztés hatására a sérült gyermeknél is kialakul, javul az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

A tanulók közötti különbségek kezelhetővé válnak, ha nem problémaként, hanem a tanulást segítő erőforrásként értelmezzük azokat.

Intézményünkben az SNI-s tanulókat integráltan tanítjuk. Fontos, hogy a befogadó környezet is támogassa az integrációs törekvéseket. A beilleszkedni vágyók akarata egyezzen a befogadni akarókkal.

Bármilyen problémával is küzd az intézményben nevelt gyermek, kiemelt fontosságú a gyermek-gyermek, gyermek-oktató, oktató-szülő közötti kooperáció és kommunikáció, valamint az oktató megváltozott szerepe.

### **A tehetséggondozó tevékenység**

Az iskolánkba érkező tanulók jelentős része jobb képességekkel rendelkezik, mint a kortárs átlag. Ezért is fontos tehetséggondozó tevékenységünk.

Ezek a képességek megmutatkozhatnak a tanulásban, (kiemelkedő eredmények egyes tantárgyakból), de egyéb, például művészeti vagy sporttevékenységben is.

A tehetségek felismerése fontos és mielőbbi feladat, időben kell érzékelnie a szaktanároknak és osztályfőnököknek. Mindent el kell követnünk, hogy ezek a tanulók megtalálják tehetségük kibontakoztatásának lehetőségét tanórákon és tanórán kívül is. Az óratervezés kialakításakor kiemelt figyelmet kell fordítani az idegen nyelv, a matematika és a gyakorlati oktatás feltételeire (ld.: csoportbontások, differenciált oktatás) A szaktanári és a tanulói igények alapján - lehetőség szerint - szakköri foglalkozásokat szervezünk.

#### Emelt szintű érettségire felkészítés:

- iskolánk az alábbi tárgyakból kínálja emelt szintű felkészítést: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol és német nyelv, informatika.
- minden év április 15-éig a 10. évfolyamos diákoknak és a szülőknek tájékoztatót tartunk a kétszintű érettségiről és az emelt szintű képzésről
- április 30-áig a tanulók írásban jelentkeznek a következő tanév foglalkozásaira, a választott emelt szintű órákon egy évig kötelesek részt venni

Tanulóink rendszeresen szerepelnek tanulmányi és sportversenyeken – szép sikerrel. Az iskola, erejéhez mérten, anyagilag is támogatja a versenyző tanulókat, jutalmazásukban a Baráti Kör és a Jövő Mérlege Alapítvány segít. Különböző megyei és országos pályázatokon is sikerrel

szerepelnek tanulóink. Diákjaink mindezen tevékenységeikben a tantestület messzemenő támogatását élvezik.

Évente tehetséggondozó tábort szervezünk jó tanuló, tehetséges, szorgalmas diákjainknak.

### **1.12. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje**

A tanulóközösséget iskolánkban a diákönkormányzat képviseli, mellyel rendszeres kapcsolatban van és partneri együttműködést tart az iskolavezetés. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákközösség tevékenységét kijelölt tanár segíti, aki a növendékek kérésére eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében is. A diákönkormányzat dönt saját működéséről, a szabályzatai előkészítéséről.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési - oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai DÖK véleményét a szakképzési törvényben (32. § (4) bekezdésében) foglaltakon kívül ki kell kérni:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulói versenyek, pályázatok meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- és az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

### **1.13. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái**

Az iskola egyik alapvető működési elve, hogy a társadalmi környezet folyamatos változásaira reagálva, kölcsönös bizalomra épülő megfelelő iskolai klíma kialakításával elősegítse az eredményes pedagógiai munkát, a tanulók személyiségének gazdagodását, kiteljesedését. Mindezt a tanulók, a szülők és a oktatók közösen, együttműködve tudják optimálisan megvalósítani.

Az eredményesség elérése érdekében nélkülözhetetlen, hogy a szülők, tanulók és a tanárok közötti vélemény- és információcsere, valamint a szülők szempontjából a tájékoztatás és tájékozódás, valamint az iskolai életbe való egyéni bekapcsolódás lehetőségeit biztosítsuk.

Együttműködésünk formáit elsősorban pedagógiai feladatokra építjük. Meg kell találni a formáját annak, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a szülő az iskolában folyó

nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon nyújthat segítséget a szülőnek gyermeke helyes neveléséhez.

A szülőkkel való együttműködés tartalma és keretei

- A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában értesítjük a szülőket.
- Az iskola legfontosabb partnerei a tanulók és a szülők, ezért a velük való kapcsolat kialakításában a bizalom és a kölcsönös felelősség elvének gyakorlatára helyezük a hangsúlyt. Mind a tanulókkal, mind a szülőkkel nyitott, támogató, személyre szóló kapcsolat megteremtésére törekszik az iskola.
- Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a rendezvényeink alkalmával.

#### **1.14. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei**

A vizsgaszabályzat jogi kerete:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

- A tanév rendje
- Az iskola Szervezeti és Működési szabályzata
- Az iskola Szakmai Programja

A helyi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami érettségi vizsgát, illetve szakmai vizsgát, arra egységesen magasabb jogszabályok vonatkoznak.

#### **1. A tanulmányok alatti helyi vizsgák:**

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.-78. §

##### **1. Vizsgaidőszakok**

A javítóvizsgák a tanév rendje szerint, augusztus 21-31. közötti időszakban zajlanak.

Osztályozó vizsgát évente egy alkalommal szervezünk azoknak a diákoknak, akik előrehozott érettségire szeretnének jelentkezni:

- Minden tanévben a május-júniusi érettségi vizsgára jelentkező tanulók részére (jelentkezés január 15-ig).
- Az osztályozó vizsgákat az érettségire való jelentkezés határidejéig megtartjuk.
- Az őszi érettségi időszakra vonatkozóan az osztályozó vizsgákat augusztus 31-ig megtartjuk.

Azoknak a tanulóknak, akiknek a hiányzások miatt kell osztályozó vizsgá(ka)t tenni, az igazgató a szaktanárokkal és az osztályfőnökkel egyeztetett időpontokra írja ki az osztályozó vizsgá(ka)t, melyről a tanulót – kiskorú tanuló esetén a szülőt is – írásban értesíti.

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló

- aki tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét

A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg.

## **2. A vizsgára való jelentkezés módja**

Javítóvizsgára írásbeli jelentkezés nem szükséges.

A tanuló az igazgatónak címzett kérvénnyel fordulhat az osztályozó vizsga letételének engedélyezéséért.

Az igazgató engedélyezés után továbbítja a kérvényt a nevelési igazgatóhelyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről. A kérvény elutasítása esetén az igazgató írásban értesíti a tanulót.

## **3. A vizsgák előkészítésének módja**

Az osztályozó vizsgát minden tantárgyból az érettségi és szakmai vizsgaszabályzatnak megfelelően szervezzük.

A javító-, és osztályozóvizsgák beosztását (a tanév folyamán, illetve a tanévzáró értekezleten hozott nevelőtestületi határozatok alapján) a nevelési igazgatóhelyettes készíti el.

Az igazgató az érintett tanulóknak – kiskorú tanuló esetén a szülőnek is – hivatalos értesítést küld a vizsgák helyéről és időpontjáról. Ezzel egyidőben, a vizsgabeosztást a tanári szobában közzé teszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat és a tételsorokat.

A különbözeti vizsgák szükségességéről a szaktanár (szükség esetén a munkaközösség-vezető) véleményének meghallgatása után az igazgató dönt. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg.

A vizsgabizottságokat az igazgató jelöli ki.

#### **4. A vizsgák követelményrendszere**

Általános alapelvek:

- Arra a tanulóra, aki mulasztása miatt tesz osztályozó vizsgát, ugyanaz a követelményrendszer vonatkozik, mint aki előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni.
- A tantárgyanként külön meghatározott követelményrendszert a munkaközösség határozza meg.
- Osztályozó vizsgát az tehet, akinek a nevelőtestület engedélyezte, vagy pedig az előrehozott érettségi vizsga miatt kérelmezte azt.
- A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát, összhangban az oktatási program követelményeivel

#### **5. A vizsgák lebonyolítása**

##### **A vizsgázás módja**

A javító-, osztályozó- és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati részből állnak.

Az írásbeli vizsga időtartalma maximum 90 perc.

A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár minimum 9 tételt készít elő. Póttétel az előkészített tételeken kívül nem húzható.

Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló több évfolyam anyagából is tehet osztályozó vizsgát, de minden évfolyam anyagából külön írásbeli és/vagy szóbeli vizsgát tesz (a vizsgakövetelmény szerint), amely külön adminisztrálandó a vizsgajegyzőkönyvben.

A vizsga napján a nevelési igazgatóhelyettes előkészíti a vizsgajegyzőkönyveket.

A vizsgabizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek szabályos vezetéséért, és a vizsgák szabályszerű lebonyolításáért.

##### **Az írásbeli vizsgák rendje**

A vizsgateremben az ülésrendet a felügyelőtanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Aki több évfolyamból vizsgázik, annak annyi feladatlapot kell kitöltenie,



ahány évfolyamból vizsgázik. Egy vizsganapon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető két különböző tantárgyból, vagy egy tantárgy két évfolyamából.

### **A szóbeli vizsgák rendje**

A vizsgabizottság tagjainak száma 3 fő. Minden bizottságban két szaktanár vesz részt és egy fő az iskolavezetésből. Amennyiben a nagyszámú vizsgázó több bizottság megalakítását eredményezi, úgy az igazgató által kijelölt személy helyettesítheti az iskolavezetőségi tagot. A szóbeli vizsgán a tanulók 3 – 4 fős csoportokban vizsgáznak.

A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására, az érettségi vizsgaszabályzatban és a szakmai vizsga követelményeiben meghatározott felkészülési időt kap. Ezt követően válaszát 10, maximum 15 percen önállóan fejt ki.

Megkezdett vizsga nem szakítható meg. A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a betekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az iskola igazgatójának, és az csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgázó is egyetért.

### **Az osztályzatok megállapítása**

Az osztályzatok megállapítása az érettségi vizsga és a szakmai vizsga követelményeinek, értékelésének megfelelően és annak arányában történik.

Ugyanígy kerül megállapításra az írásbeli-szóbeli teljesítmény aránya is.

Értékelés: a két vizsgarész együttesen

A vizsgák eredményének kihirdetése a szóbeli vizsga végén történik. A vizsgák eredményét az osztályfőnök írja be a naplóba, anyakönyvbe és a bizonyítványba a megfelelő záradék alkalmazásával. A záradékot az igazgató írja alá. A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

## **1.15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai**

Iskolánkba elsősorban az adott naptári évben általános iskolát végzett, logikus gondolkodású, precíz munkavégzésű tanulókat várjuk.

Az iskolánkba jelentkezett általános iskolai tanulóknak felvételi vizsgát nem tartunk.

Az eddig kialakult és bevált gyakorlatot követve az általános iskolából hozott tanulmányi eredményt értékeljük a következők szerint: a magyar irodalom, magyar nyelv, történelem,

matematika, idegen nyelv tantárgyak 6. és 7. év végi, valamint a 8. osztály félévi eredménye. Azonos összesített eredmény esetén előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének településén található. Elutasítás esetén fellebbezés az érvényes jogszabályok szerint lehetséges.

### **1.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve**

Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása elsősorban tanítási órákon (testnevelés és osztályfőnöki óra) valósul meg.

Az iskolai elsősegély-nyújtás oktatásának célja:

Megismerteti a tanulókkal az elsősegélynyújtás fogalmát, célját, fontosságát, az egyes sérülések élettani hátterét, tüneteit, azok lehetséges következményeit.

Feleleveníti az emberi szervezet felépítéséről és működéséről korábban tanultakat, és ismerteti az elsősegély-nyújtással kapcsolatos alapfogalmakat. Az ismeretek elsajátítása fejleszti a tanulók problémafelismerő-képességét, a gyors és szakszerű tájékozódó, cselekvő, valamint döntéshozó képességét, empátiáját. Megismerteti a résztvevőket a segítségkérés lehetőségeivel, módjaival; az elsősegélynyújtás fontosságával.

Az órákon bemutatásra kerülnek a lehetséges veszélyforrások, a legalapvetőbb elsősegélynyújtási technikák, műfogásokat.

Törekszünk arra, hogy az ismeretek gyakorlatorientáltak legyenek, a diákok megismerjék és készségszinten elsajátítsák az elsősegélynyújtás legfontosabb elemeit:

- légútbiztosítás,
- vérzéscsillapítás,
- sebellátás,
- törések ellátása,
- roszullétekkel kapcsolatos teendők stb.

#### **Főbb tematikai egységei:**

- Általános elsősegély-nyújtási ismeretek, életjelenségek
- Légzés és keringés újraélesztése
- Sebzések, vérzések, sebellátás

- Csontok és ízületek sérülései, azok ellátása
- Egyéb sérülések
- Balesetek

Osztályfőnöki órákra szívesen hívjuk meg a védőnőt, hogy szakszerű előadásaival színesítse az elsajátítandó ismereteket.

A „Szombathely a segítség városa” program keretében a 9. évfolyamos diákok az újraélesztés fontosabb szabályait sajtíthatják el.

## 2. Oktatási program

### 2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1	3+1	0	592
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3+2	659
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	2. idegen nyelv	2	1	2	2	2	314
	Történelem	3	3	2	2+1	0	381
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1+1	0	0	0	0	72
	Testnevelés	4	4	3	3	2	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>3505</b>	
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0	576	
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
<b>Éves összes óraszám</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1107</b>	<b>1054</b>	<b>5833</b>	
<b>Rendelkezésre álló órakeret/hét</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>		

## **2.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai**

Tantárgyankénti oktatási programok

## **2.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje**

### **A tanulói teljesítmények értékelése**

Értékelési rendszerünkben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó és orientáló.

Többféle módon jelenhet meg:

- az oktató személyiségéből, értékrendjéből eredő - elsősorban a tanórán megjelenő szabályozó típusú megnyilvánulások;
- a közösen végzett tevékenységben megjelenő tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés;
- kiemelkedő teljesítmények egész közösség előtti értékelése (esetenként az iskola közösségére káros hatással lévő megnyilvánulások elmarasztalása);
- az oktató hosszabb beszélgetése, helyzetfeltárása tanulóval, szülővel;
- a tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzések, észrevételek, kiegészítések (különösen az érettségi tantárgyaknál kíván alaposságot);
- az osztályfőnökök - az osztályban tanító tanárok közösségének véleménye

Alapján - minden tanév végén értékelést adnak a tanulók helyzetéről, fejlődéséről.

### **A tanulói teljesítmények osztályozása**

Az eredményértékelés, annak számszerűsítése a közoktatás egészéhez illeszkedő ötfokozatú osztályozással történik. A tanulók teljesítménye csak egész jeggyel értékelhető, tört jegyet és egyéb jelöléseket a naplóban nem használunk.

- Jeles érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tananyagot (a tantárgyi követelményt) ismeri, érti, tudja, alkotó módon alkalmazza. Pontosan, szabatosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál.
- Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tananyagot ismeri, érti, tudja, alkalmazása terén apróbb bizonytalanságok tapasztalhatók.
- Közepes érdemjegy: felületesebbek az ismeretei, önállóan kevésbé tud dolgozni, feleleteit tanári segítséggel alakítja. Kifejezőkészsége nehézkes, definíciói pontatlanok, hiányosak.
- Elégséges érdemjegy: csak a tantárgyi minimumot tudja, ismeretei hiányosak, felelete nem összefüggő. Még a tanult fogalmakat sem tudja a gyakorlatban (pl. feladatmegoldás) alkalmazni.

- Elégtelen érdemjegy: az előírt tantárgyi követelményeket nem teljesíti az év folyamán.
- Szaktanárok és az osztályfőnökök a tantárgy tanulásával kapcsolatban módszertani útbaigazítást adnak a tanulóknak.
- A tantárgyak, osztályozott tevékenységek követelményeit előre közöljük a tanulókkal (tantárgyi követelményei alapján).
- Témazáró, összegző dolgozatok anyagát, követelményszintjét a munkaközösség közösen dolgozza ki
- A témazáró és nagydolgozatok időpontját egy héttel korábban nyilvánosságra hozzuk és az elektronikus naplóba beírjuk.
- A témazáró és nagydolgozatokat két héten belül, a röpdolgozatokat egy héten belül kijavítjuk.
- Adott évfolyam adott tantárgyában előre meghatározzuk az elégséges szintet, azaz a követelményminimumot.
- A szaktanárok közlik a tanulókkal az osztályzatra történő számonkérés formáit, a minimális szóbeli feleletek, valamint az írásbeli feleletek számát.
- Félévenként a tantárgyankénti érdemjegyek, osztályzatok száma minimálisan a heti óraszám plusz egy.
- A felelés formája tantárgyfüggően szóbeli vagy írásbeli. Lehetőleg törekedni kell a kifejezőkészség fejlesztése érdekében a szóbeli feleletek arányának növelésére.
- A szaktanárok közlik a félévi és tanév végi minősítés szempontjait (tantárgyi tudás, tantárgyhoz való viszony, két értékelés közötti fejlődés, hanyatlás, tanórai aktivitás, versenyeredmény, vizsgaeredmény, tanórákhoz kapcsolódó délutáni foglalkozásokon végzett munka).
- A tanév végi osztályzat a tanuló egész tanévi teljesítményét értékeli, tükrözza.
- Valamennyi tantárgyból megköveteljük a füzetek gondos vezetését, az írásbeli dolgozatok áttekinthető kivitelét.
- A gyógytestnevelésben és a könnyített testnevelésben részt vevő tanulók osztályzatot kapnak.
- A szakmai tantárgyak ellenőrzésében, értékelésében alkalmazkodunk a szakképesítés megszerzésének feltételeként a szakmai és vizsgakövetelményekben előírt OKJ-s vizsgák módszereihez és követelményeihez.

- Az egyes szakképesítések ellenőrzési, értékelési módját az adott szakképesítés helyi programjai tartalmazzák.
- A tanulók elért eredményéről a digitális naplón keresztül rendszeresen értesítjük a szülőket.
- A tanuló tanulmányi helyzetéről, ill. magatartásáról, szorgalmáról indokolt esetben rövid írásbeli üzenetet küld a szülőnek az osztályfőnök.
- Értesítjük a szülőket az igazolatlan órákról és a mulasztás következményeiről a hatályos jogszabályok alapján.
- A tanulók tanulmányi eredményeiről félévkor a digitális napló nyomtatványán keresztül, év végén a bizonyítványba beírt osztályzatokkal értesítjük a szülőket.

### **A tanulmányok alatti vizsga követelményei**

A tanulmányok alatti vizsga lehet osztályozóvizsga, javítóvizsga, pótló vagy különbözeti vizsga. Tartalmát az adott tanév tantárgyi követelményei szerint kell meghatározni.

A vizsgák írásbeli és/vagy szóbeli részből állnak, illetve bizonyos tantárgyak esetén gyakorlati vizsgát szervezünk.

A vizsgák lebonyolítását és értékelését a hatályos jogszabályok alapján végezzük.

### **2.3. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei**

A közoktatás egészéhez igazodva a tanév végén a tanulók előmenetelét a bizonyítványban betűvel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) értékeljük.

A felsőbb évfolyamra lépés feltétele az évfolyamra előírt tananyag elégséges szintű ismerete.

Elégtelen osztályzatok esetén a tanuló csak sikeres javítóvizsga után léphet magasabb évfolyamba.

Az évismétlés biztosítandó, az iskolának annak megtagadására nincs lehetősége.

Abban az esetben, ha a tanulónak – a középfokú nevelés-oktatás szakaszában (az érettségire felkészítő szakaszban)- az egy tanítási év tanítási óráiról való igazolt és igazolatlan mulasztott óráinak száma együttesen meghaladja a 250 tanítási órát, a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.



Ha az igazolt és igazolatlan mulasztott órák együttes száma adott tantárgyból eléri az éves óraszám 30%-át, akkor nem osztályozható a tanuló. Ha a tantestület engedélyezi, a tanuló osztályozóvizsgát tehet.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Javítóvizsga augusztus 21-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban szervezhető, osztályozó- és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni. A vizsgák pontos időpontjáról írásban értesítjük a tanulót, illetve a szülőt.

Ha a hiányzás tartós, az év során a tanuló tanulmányait magántanulói státuszban folytathatja, év végén köteles osztályozóvizsgát tenni. A magántanuló jogviszony létesítését törvényi előírások határozzák meg.

Ha a tanuló magatartásával kapcsolatban probléma jelentkezik, akkor az iskola gyakorlatának, illetőleg az érvényes jogszabályoknak megfelelően járunk el.

### **A középszintű érettségi vizsga témakörei**

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet határozza meg. A témakörök részletes kifejtését a Szakmai program oktatási program része tartalmazza.

### **Választható érettségi tantárgyak**

Az iskola a tizenkettedik-tizenharmadik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni. (Magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, német nyelv, angol nyelv, ágazati szakmai tantárgy)

Az iskola a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül az alábbi vizsgatárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol és német nyelv, informatika) teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést, a tanulók igényeinek felmérését követően, megfelelő számú tanuló előzetes jelentkezése alapján.

## **2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja**

Az egészségnevelésben, a testi nevelésben az iskolai testnevelésnek van a legfontosabb szerepe – biztosítani a testi fejlődéshez szükséges rendszeres napi fizikai terhelés lehetőségeit,

megszerettetni a mozgást, testedzést. Felkelteni a rendszeres mozgás igényét és végzését. A testnevelés és sport az a magatartás- és tevékenységforma, amely a humán erőforrásaink megőrzésében és fejlesztésében kiemelt szerepet játszik.

A Szakképzési törvény előírása alapján szervezzük a testnevelés órát.

A diákjaink számára is biztosítjuk a mindennapos testedzés lehetőségét:

- heti rendszerességgel lehetőség van a kondicionáló terem használatára
- osztályok közötti házibajnokságok rendezése különböző sportjátékokban igény szerint
- a tehetségesebb, ügyesebb tanulókkal diákolimpiai versenyeken való részvétel
- a városi tömegsport rendezvényeken tanulóink nevezése
- 9. osztályosok síoktatása
- 9. osztályosok táncoktatása (heti 1 óra a testnevelés keretében; Lorigo egyesülettel)
- 10. évfolyam: korcsolyázás
- 11-13. évfolyammal olyan sportágak megismertetése, melyet felnőttkorban is űzhetnek (aerobic, step aerobic, callanetics, asztalitenisz, floorball stb.)
- téli sítábor szervezése
- egyéb lehetőségek:
  - az iskola által szervezett egészségnevelési heteken való részvétel (különböző versenyek).
  - az írásbeli érettségi szünet idejében az alsóbb évfolyamoknak szervezett sportnap, illetve túrázás.

Az iskolai testnevelés révén elsajátított szociális készségek képviselik azokat a kompetenciákat, amelyek az emberi együttélést és a boldog, sikeres életet lehetővé teszik. Ezek birtokában tud az egyén együttműködni a társakkal, méghozzá kreatívan, a minőségi követelményeknek megfelelően.

## **2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai**

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak oktatási programjában lehet megtalálni.

## **2.7. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, vizsgára bocsátás követelményei**

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a meghatározott tantárgyakból vállaljuk a tanulók felkészítését emelt vagy középszintű érettségi vizsgára.

Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. Az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott idegen nyelv) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- szakmai tantárgy (egyben szakmai vizsga is)

A tanuló az öt érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek az oktatási programban a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező

teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből középiskolájának oktatási programja szerint nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában teljesítheti.

## **2.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei**

### **Magyar nyelv és irodalom**

#### Magyar nyelv

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

#### Irodalom

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők
2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők
4. Művek a világirodalomból
5. Színház és dráma
6. Az irodalom határterületei
7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

### **Matematika**

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

E témakört (különösen a gondolkodási módszereket, a halmazokat és a matematikai logikát) elsősorban nem önállóan számon kérhető ismeretanyagként kell elképzelni, hanem olyan szemléletformáló, a matematikaoktatás egészét átszövő módszerek, illetve eszközök összességéeként, amely szinte teljes egészében megjelenik minden további témakörben is.

#### 1.1 Halmazok

## 1.2 Matematikai logika

## 1.3 Kombinatorika

## 1.4 Gráfok

## 2. Számelmélet, algebra

Az algebra tanításának egyik fő célja annak felfedeztetése és megértetése, hogy egymástól távol állónak tűnő problémák ugyanazon matematikai, algebrai struktúrával rendelkeznek, ezért megoldásuk során hasonló eljárásokat, gondolatmeneteket alkalmazhatunk, s leírásuk formálisan azonos módon történik. (Például különböző témakörökből vett másodfokú egyenletre vezető feladatok.) Fontos a számolás során megismert műveleti szabályok absztrahálása, a jártasság megszerzése a betűkifejezésekkel végzett műveletekben. Meg kell mutatni a számfogalom bővítésének szükségességét és folyamatát. Emelt szinten el kell juttatni a tanulókat a permanencia-elv fontosságának felismeréséhez.

### 2.1 Alapműveletek

### 2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

### 2.3 Racionális és irracionális számok

### 2.4 Valós számok

### 2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

### 2.6 Betűkifejezések

### 2.7 Arányosság

### 2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

### 2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek

## 3. Függvények, az analízis elemei

A témakör (hasonlóan a geometria, illetve a valószínűség-számítás, statisztika fejezetekhez) különösen alkalmas annak szemléltetésére, hogy egy probléma matematikai megoldása három lépésben történik: a matematikai modell megalkotása, a matematikai feladat megoldása a modellen belül, és az eredmény értelmezése. Fontos terület a függvényábrázolás alkalmazása egyenletek és egyenlőtlenségek megoldásában.

### 3.1 A függvény

### 3.2 Egyváltozós valós függvények

### 3.3 Sorozatok

#### 4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

A témakör követelményeit abban a tudatban kell megfogalmaznunk, hogy a geometria szerepe, funkciója, hangsúlyai sokat változtak az elmúlt évtizedekben. Ennek következtében a szintetikus geometria egyes területeken háttérbe szorult. Szem előtt kell tartani ugyanakkor, hogy a geometria oktatása segíti a pontos fogalomalkotást, a struktúraalkotás képességét, és fejleszti a térszemléletet.

##### 4.1 Elemi geometria

##### 4.2 Geometriai transzformációk

##### 4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok

##### 4.4 Vektorok síkban és térben

##### 4.5 Trigonometria

##### 4.6 Koordinátageometria

##### 4.7 Kerület, terület

##### 4.8 Felszín, térfogat

#### 5. Valószínűség-számítás, statisztika

A modern tudományelmélet egyik fontos pillére az a gondolkodásmód, amellyel a sztochasztikus jelenségek leírhatók. A társadalomtudományi, a természettudományi és a közgazdasági törvényeink nagy része csak statisztikusan igaz. A mindennapi élet történéseit sem lehet megérteni statisztikai ismeretek nélkül, mivel ott is egyre gyakrabban olyan tömegjelenségekkel kerülünk szembe, amelyek a statisztika eszközeivel kezelhetők. A sztochasztika gondolkodásmódja a XXI. század elejére az emberi gondolkodásnak, döntéseknek és cselekvéseknek olyannyira alapvető része lesz, hogy elsajátítása semmiképpen sem kerülhető meg. Ebben a témakörben középszinten csak az alapfogalmak megértését és használatát követeljük meg, míg emelt szinten a téma matematikai felépítésének egyes részéről is számot kell adni.

##### 5.1 Leíró statisztika

##### 5.2 A valószínűség-számítás elemei

## Történelem

1. Az ókor és kultúrája
  - 1.1. Poliszok ókori Hellaszban
  - 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
  - 1.3. Az európai kultúra alapjai
  
2. A középkor
  - 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
  - 2.2. A középkori egyház
  - 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
  - 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
  - 2.5 A középkor kultúrája
  
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
  - 3.1. A magyar nép története az államalapításig
  - 3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
  - 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
  - 3.4. A Hunyadiak
  
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)
  - 4.1. A földrajzi felfedezések és következményei
  - 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
  - 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
  - 4.4. A felvilágosodás kora
  - 4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században
  
5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
  - 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
  - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
  - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc



- 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
- 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák
  
- 6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
  - 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
  - 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
  - 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
  - 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
  
- 7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
  - 7.1. A reformkor
  - 7.2. Forradalom és szabadságharc
  - 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
  - 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
  
- 8. A világháborúk kora (1914-1945)
  - 8.1. Az első világháború és következményei
  - 8.2. Gazdaság, társadalom és életmód
  - 8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
  - 8.4. A kommunista diktatúra
  - 8.5. A második világháború
  
- 9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
  - 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
  - 9.2. A Horthy-korszak
  - 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
  - 9.4. Magyarország a második világháborúban
  
- 10. A jelenkor (1945-től napjainkig)
  - 10.1. A kétpólusú világ kialakulása

- 10.2. A „harmadik világ”
- 10.3. A kétpólusú világrend megszűnése
- 10.4. Az európai integráció
- 10.5. A globális világ sajátosságai

## 11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

- 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- 11.3. A Kádár-korszak
- 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

## 12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

- 12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
- 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
- 12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

## **Idegen nyelv**

### 1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

### 2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek

- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

### 3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

### 4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

### 5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

### 6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

### 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

#### 8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

#### 9. Tudomány Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben és technika

#### 10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

### **2.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái**

#### **Az ellenőrzés feladata és célja:**

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről. Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)

- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
  - témazáró dolgozat
  - röpdolgozat
  - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozathoz többel nem terheljük tanulóinkat. Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

### **A tanulók tudásának értékelése**

A tantárgyi követelményeket a szakmai program határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően az 80/2019. törvény alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden tanár és szakoktató a tanév első óráján, foglalkozásán a tanuló füzetében rögzíti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait. Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést. Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére.

Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

### **Az értékelés formái**

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács-tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- a tantestület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicsérek, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

## 2.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

### Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes ágazatok óratervei tartalmazzák. Csoportbontásban szervezzük az emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat (idegen nyelv esetében, valamint matematika esetében is, amennyiben az osztálylétszám ezt indokolja). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 8 fő). Az emelt szintű érettségire való felkészítést intézmények közötti egyeztetés alapján több középiskolával közösen látjuk el, biztosítjuk a jogszabályban előírt órakeretet.

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

**Csoportbontások szervezési elvei:** Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:

- lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
- másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

### Tervezett csoportbontások

- Idegen nyelvből a bemeneti mérés alapján 9. évfolyamtól, matematikából (az osztálylétszám függvényében) szintén a 9. évfolyamtól a bemeneti mérés alapján.
- Minden évfolyam a digitális kultúra tantárgyból;
- a szakmai gyakorlatokon (törvényi előírásokhoz igazodva).

### **A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga**

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség-vezető és az

intézményvezető által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák. A választható tárgyak esetén (emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

## **2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag**

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- horvát
- német
- roma
- szlovén

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a tantárgyak nevelési programjába építette be:

### **A nemzetiségekről szóló oktatás szinterei**

A következő tanítási órák: történelem, magyar nyelv és irodalom, és osztályfőnöki óra.

Szabadidős tevékenységek: projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok.

Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

## **2.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek**

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távollabbról nézve a környezeti nevelés a természet - s benne az emberi társadalom - harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett: a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Meg kell alapoznunk tanítványaink társadalmi-természeti felelősségét,



formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

Az ember a természet része. Minden tevékenységével hat környezetére, annak pozitív és negatív változásaira, ezért szükséges, hogy ismerje annak felépítését, működését, kölcsönhatási rendjét. Ezt szolgálják az általános és középiskolában tanított természettudományos tantárgyak, kiemelten azok környezetismerettel, környezetvédelemmel és neveléssel foglalkozó területei. A környezeti nevelés már óvodás korban kezdődik és a gyermek életkorának megfelelő ismeretanyagon, és személyiségformáláson keresztül történik.

Iskolánkban nem szerepel önálló tantárgyként a környezetvédelem ill. környezetismeret, mégis fontos szerephez jut szakmai programunkban.

A környezeti nevelés főbb tevékenységi területei:

1. tantárgyi órák:

- A természet törvényszerűségeinek, felépítésének, működésének, összefüggéseinek megismerése.
- környezettudatos magatartás kialakítása, szemléletformálás

2. osztályfőnöki órák:

- tervezetten és tematikusan dolgozzuk fel a környezetvédelemmel összefüggő kérdéseket
- a hangsúly itt a szemlélet- és magatartásformáláson van

3. tanórán kívüli iskolai tevékenységek:

- tanulmányi kirándulások (megismerni a természeti szépségeket, az értékes emberi alkotásokat)
- iskolai túranap
- megemlékezéseket tartunk a környezeti neveléshez kapcsolódóan az év jeles napjairól (a Föld napja; a víz világnapja; füstmentes világnap; autómentes nap; madarak és fák napja; környezetvédelmi világnap)

- üzemlátogatások alkalmával a szakmai ismereteken túl megismerkedhetnek a tanulók a vállalatok környezetvédelmi tevékenységével is
- a tehetséggondozó tábor keretében foglalkozunk környezetvédelemmel, az adott hely természeti értékeinek megismertetésével
- városi-, megyei környezetvédelmi vetélkedőkön is indulunk
- pályázatok készítésére buzdítjuk tanulóinkat, segítjük felkészülésüket
- bekapcsolódtunk a szárazelem-gyűjtési akcióba, ahol szép eredményeket értünk már el eddig is
- ösztönözzük tanulóinkat a lakóhelyi környezetvédelmi tevékenységbe való bekapcsolódásba
- az iskolai könyvtárban meglévő folyóirat-, DVD és videoállomány folyamatosan a tanulók rendelkezésére áll ismereteik bővítésére

### **A környezeti nevelés szinterei a tanórákon:**

#### **Földrajz:**

A földrajz az egyetlen tantárgy, ami globális problémákkal a globalitás, a Föld teljessége szintjén foglalkozik. Szintézisét adja más műveltségi területek környezetvédelemmel foglalkozó ismereteinek. Feladatunk, hogy kék bolygónkat mindig szépnek és hatalmas erőmegnyilvánulásai ellenére sérülékenynek, tehát megóvandónak, védendőnek láttassuk.

A környezeti nevelés elemeire adnak lehetőséget a tantárgy részterületei:

- A vízburok: A vizek felhasználása, igénybevétele már világméretűvé vált, ezért fontos megtanítani azokat a tudnivalókat, amelyek elősegítik a vízzel való takarékoskodást, a vizek elszennyezésének kerülését, a vizek megtisztításának alapismereteit, a Föld leggyakoribb ivóvízszennyező forrásait és a velük kapcsolatos problémákat, a klímaváltozásból következő vízszintemelkedés gondját, a vízkészlet összefüggéseit.
- A légkör: A tanulók megismerkednek a légkör anyagaival, szerkezetével. Fontos annak megláttatása, hogy az emberi beavatkozások a légkört miként alakíthatják át az élet szempontjából alkalmatlan közeggé. Ismerjék a levegőszennyezés változatait és megszüntetésükre irányuló törekvéseket, a klímaváltozás és az ózonritkulás bizonyítékait, felételezett okait, várható következményeit. Tudjanak azokról a társadalmi szervezetekről és rendeletekről, amelyek a levegő védelmét célozzák.

- A Föld éghajlata: Rá kell mutatni az ember éghajlatváltoztató képességére és felelősségére. Meg kell ismertetni a tanulókkal az adott térségekben lezajlott – lezajló társadalmi-gazdasági változásokat, ezek természetre és társadalomra gyakorolt hatásait.

Cél:

Alakuljon ki a tanulóknál a felelős, környezetvédő állampolgári magatartás, a nemzeti és európai identitástudat.

### **Komplex természettudomány:**

A Kárpát-medence természeti értékeinek megismerése, az élő környezet változásának történetisége gazdagítja a hon- és népismeret körébe tartozó kompetenciákat. Az élő természet védelmével kapcsolatban felmerülő kérdések megválaszolásával fejlődik a tanulók személyisége és érettebbé válik társas kultúrájuk.

A környezeti nevelés az alábbi területeken jelenik meg:

- a bioszféra szintjei, felépítése, működése, az élővilág és az élettelen környezet kölcsönhatásával
- az élővilág evolúciójáról alkotott elképzelések értelmezése, az evolúció mozgató rugóival.
- az egyes ember felelősségei, lehetőségei a környezet védelme érdekében

Cél:

- megismertetni a bioszféra szerveződéseit, kölcsönhatásait, működését és törvényeit
- tudatosítani, hogy a földi élet minőségét, létét az ember környezettel kapcsolatos tevékenysége határozza meg
- felismertetni az urbanizáció, a termelés veszélyeit, az emberi felelősséget a környezet károsításában
- felkelteni a környezet iránti érdeklődést
- kialakítani a helyes környezetszemléletet és magatartást
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;

- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek hatásait;
- lássák, hogy a környezeti problémák háttérében a tudományos-technikai fejlődés, az ipari, gazdasági, társadalmi folyamatok állnak, és kérdéses, hogy a társadalom meg tudja-e oldani ezeket a gondokat a tudomány segítségével. Legyenek tudatában annak, hogy a lehetséges megoldások egy részének politikai, gazdasági ellenérdekeltségből eredő akadályai vannak;
- ismerjék fel saját mindennapi életükben a környezeti problémákat. Jelenjen meg mindennapi életükben a környezettudatos életvitel minél több eleme;
- értsék meg, hogy az egészség és a környezet épsége semmivel nem pótolható érték. Ismerniük kell azokat a környezeti tényezőket és életmódunk azon összetevőit, amelyek veszélyeztetik ezeket az értékeket. Legyen ezekről a kérdésekről saját véleményük.
- legyenek képesek a saját környezetükben felismerni a káros anyagokat. Önállóan vagy megfelelő segítséggel előzzék meg és csökkentsék felhalmozódásukat.

### **Testnevelés és sport**

A testnevelés és sport tantárgy feladatai közé tartozik, hogy megismerjék a tanulók a testi és lelki egészség megőrzésére vonatkozó lehetőségeket. Emellett a környezettudatos nevelés is hangsúlyt kap.

A környezeti nevelés részterületei:

- a környezettudatos viselkedés alapelvei
- biztonság, baleset-megelőzés és környezettudatosság
- környezettudatos természet- és építettkörnyezet-használat
- a sport és a környezettudatosság értő összekapcsolása

Cél:

- kialakítani a testmozgás során a harmonikus magatartást az egyénnek önmagával, társaival és a természettel.
- fejleszteni a tanulók környezettudatos magatartását.
- A fenti tárgyak oktatási programjában megtalálhatók a konkrét megvalósulás formái.

### **2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések**

Az alapító okiratnak megfelelően iskolánk az ép értelmű enyhén mozgáskorlátozott tanulók integrált nevelését-oktatását tudja biztosítani abban az esetben, ha a tanuló az épület szintjei között önállóan vagy szülői segítséggel képes közlekedni. Az épület akadálymentesítéséig a szülőkkel való egyeztetést követően, egyéni elbírálás alapján tudunk fogadni tanulókat.

### **2.14. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok**

A Jövő Mérlege Alapítvány erőforrásaihoz mértén jutalmazza a kiemelkedő tanulmányi munkát végző, illetve a szerény anyagi helyzettel rendelkezőket. Az esélyegyenlőtlenség csökkentése érdekében a szaktanárok felzárkóztató foglalkozásokon segítik a gyengébb teljesítményt nyújtó diákokat. Tanulmányi versenyekre, emelt szintű érettségi vizsgákra készítik fel a kiemelkedő képességű tanulókat.

Tanulóink rendszeresen szerepelnek tanulmányi és sportversenyeken – szép sikerrel. Az iskola, erejéhez mértén, anyagilag is támogatja a versenyző tanulókat, jutalmazásukban a Baráti Kör és a Jövő Mérlege Alapítvány segít. Különbféle megyei és országos pályázatokon is sikerrel szerepelnek tanulóink. Diákjaink mindezen tevékenységeikben a tantestület messzemenő támogatását élvezik.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- szakoktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

<b>A jutalmazás formája</b>	<b>A jutalmazás indoka</b>	<b>Kezdeményező</b>
Osztályfőnöki dicséret	Az osztályközösségért végzett lelkiismeretes, rendszeres munkáért, az osztályközösség elismerését jelentő teljesítményért	Osztályfőnök
Szaktanári dicséret	Kiemelkedő szaktárgyi, tanulmányi, közösségi munkáért	Szaktanár
Igazgatói dicséret	A közösségért végzett lelkiismeretes, lelkes munkáért	Igazgató, osztályfőnök, igazgatóhelyettes
Nevelőtestületi dicséret	Kitűnő tanulmányi munkáért	Osztályfőnök, igazgatóhelyettes, igazgató
Oklevél	Iskolai tanulmányi, kulturális és sportversenyeken elért kiemelkedő eredményért	Szaktanár, osztályfőnök, igazgató

Dicséret a tanév során bármikor adható. A jutalmak átadása elsősorban a ballagáson és a tanévzárón történik. Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek. Községi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

## **2.15. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek**

### **2.15.1. Fogyasztóvédelem az iskolában**

Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.

E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. A törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A Kormány 5/2020 (I. 31.) számú rendeletével kiadott Nemzeti alaptanterv (NAT) értelmében a szakmai programoknak biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a gazdasági és pénzügyi nevelésen belül a fogyasztóvédelmi jogok megismerése, felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

A tudatos fogyasztói magatartásra nevelés célja:

a tanulók ismerjék meg:

- a vevő és az eladó viszonyának alapvető vonásait
  - az adásvételi szerződés alanyainak kötelezettségeit
  - a fogyasztó jogait az eladó hibás teljesítése esetén, az esetleges jogorvoslatokat
  - a termékek használatáról adandó kötelező tájékoztatás elemi tartalmát, a használati útmutatókban alkalmazott jelzések értelmét
  - egyes termékek forgalmazásának feltételeit
- a termékek minőségével szembeni alapvető követelményeket
  - a minőségi osztályba sorolás kritériumait
  - az eladó felelősségének érvényesíthetőségét a termék hibáiért
  - a szavatosság és garanciavállalás fogalmát
  - a termék minőségéről való tájékozódás lehetőségeit

- az azonos célú termékek közötti tudatos választás indokait
  - az egészséges és az egészségre káros termékek közti választást segítő információkat
  - az élelmiszerek összetevőinek jelzéseit
  - az adalékanyagok fajtáit, hatásait a szervezetre
  - a környezetet károsító csomagoló és maradékanyagokat
  - a biotermékek jellemzőit, a minősítési feltételeit
- a fogyasztóvédelem intézményes formáit

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják a következő fogalmakat: tudatos, kritikus fogyasztói magatartás, ökológiai fogyasztóvédelem, környezettudatos fogyasztás, fenntartható fogyasztás, preventív fogyasztóvédelem.

### **A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei**

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba beépített fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.
  - Matematika: banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások (9-12. évfolyam)
  - Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák), tudatos fogyasztói magatartás kialakítása (10-11. évfolyam)
  - Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások, fogyasztói társadalom fogalma, tudatos fogyasztói magatartás jellemzői (10-11. évfolyam)
  - Magyar nyelv és irodalom: A kritikus fogyasztói magatartásra való nevelés természetes területe a szövegértés. Több nyelvi témakör kínál módot a reklámyelv, a reklámhatás kritikus nyelvi elemzésére, az információk helyes értékelésére, a manipuláció felismerésére. (9-12. évfolyam)



- Digitális kultúra: elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), az e-szolgáltatások előnyei és veszélyei, a fogyasztók viselkedését befolyásoló technikák felismerése a médiában, internetes fogyasztói veszélyforrások (9. évfolyam)

Közgazdasági technikum lévén kiemelt fejlesztési feladatnak tartjuk a gazdasági és a tudatos pénzügyi szemléletre nevelést. Ennek érdekében a kulcskompetenciák közül a kezdeményezőkészség és a vállalkozói kompetencia fejlesztése a feladatunk. Ezen belül a pénzügyi-fogyasztói kultúra fejlesztését kiemelten kezeljük.

### **2.15.2. A biztonságos közlekedésre nevelés**

A kulturált és biztonságos közlekedés elsajátítása a legfontosabb szempont. Bejáró tanulóink minden nap különféle közlekedési eszközökön (autóbusz, vonat, motorkerékpár, stb.) utaznak, közlekednek. A közlekedési balesetek megelőzése érdekében fontos, hogy a diákok ismerjék a közlekedés alapvető szabályait, azokat alkalmazzák. Kiemelt feladat, hogy a diákok megismerjék a közlekedés veszélyforrásait, és azokat a mindennapok közlekedésében tudatosan felismerjék, és lehetőség szerint elhárítsák.

Osztálykirándulásokon különösen nagy figyelmet kell fordítani a csoportos közlekedési normák betartására, az egymással való törődésre, a másik figyelmeztetésére és a segítségnyújtásra.

Különösen fontos a közlekedési szabályok és a szabálysértések ismerete abban a korban, amikor a tanulók motor-, ill. gépjárművezetői tanfolyamokra kívánnak jelentkezni.

Meg kell tanulni a diákoknak, hogy a közlekedésben felelősség is terheli őket, úgy saját, mint mások biztonságáért. Tisztában kell lenniük a rájuk vonatkozó jogi normákkal.

A fenti feladatok megvalósulása érdekében az Osztályfőnöki oktatási programban rögzítettük az ismeretszerzésre szánt órákat.

A feladatok megoldásában segítséget nyújtanak a Rendőrkapitányság, a közlekedésbiztonsággal és oktatással foglalkozó cégek munkatársai.

### **2.15.3. Ismeretek a bűnmegelőzésről**

A konfliktus jelenléte életünk valamennyi dimenziójában ma már evidenciának számít. A harmóniára, pontosabban az egyensúlyi állapotra való törekvés során éppen a feszültségek

megszűnésének, megszüntetésének szükséglete váltja ki azt az erőfeszítést egyénből, csoportból, társadalomból, amely biztosítja a továbblépés dinamikáját. A konfliktusok egy része tehát elkerülhetetlen. Nehezen képzelhető el konfliktusok nélkül például a serdülés időszaka. A pedagógiai gyakorlatban előforduló konfliktusoknak az utóbbi években nem csupán a száma nőtt meg, hanem tartalmuk lett összehasonlíthatatlanul változatosabb.

Céljaink, feladataink:

- a konfliktushelyzeteket meglátni és kihasználni az ezekben rejlő nevelési lehetőséget,
- tanítványainkat felkészíteni a saját problémáik, kudarcaik, konfliktusaik feldolgozására;
- a tanulók ismerjék meg a konfliktuskezelő stratégiákat,
- a konstruktív konfliktuskezelés tanítása.

Színterei az oktatásban:

- osztályfőnöki órák
- nyári táborok

A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással összefüggő ismeretek átadásában segítségünkre van a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya. Osztályfőnöki órákon tartanak előadásokat. Figyelmet fordítunk a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére.

#### **2.15.4. Közösségi szolgálat**

##### **A közösségi szolgálat megvalósításának alapelvei**

Iskolánk a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján 2012/13-as tanévben bevezette a közösségi szolgálatot. A törvény előírása szerint a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

A Köznevelési törvény (2011/CXC.) szerint „a közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdekektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 133. §-a alapján a közösségi szolgálat területei lehetnek:

- egészségügyi
- szociális és jótékonyági
- oktatási
- kulturális és közösségi
- környezet- és természetvédelmi
- katasztrófavédelmi
- óvodás korú, SNI-s gyermekekkel, tanulókkal, ill. idős emberekkel közös sport - és szabadidős tevékenységek
- az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

Szintén e rendelet alapján szervezve munkánkat figyelünk arra, hogy a közösségi szolgálat

- lehetőség szerint a 9 - 11. évfolyamon arányosan legyen elosztva – indokolt esetben szülői kérésre el lehet térni ettől
- tekintetbe vesszük a tanulók érdeklődési körét, s a lehető legszélesebb körben igyekszünk nekik feladat lehetőséget kínálni
- iskolánkban végezhető közösségi szolgálatot is szervezünk

Szoros együttműködést folytatunk a Vasi Diák Közösségi Szolgálat irodájával az iskolavezetés által kijelölt kapcsolattartó tanár koordinálásával.

**Az iskolai közösségi szolgálat dokumentumainak kötelező elemei (20/2012 EMMI rendelet):**

- a diák jelentkezési lapja
- osztálynapló és egyéni törzslap
- tanulói szolgálati napló
- együttműködési megállapodás az iskolán kívüli külső szervezettel (megtekinthető a VDKSZ Irodájában).
- igazolás az IKSZ teljesítéséről, ha tanév közben megszűnik a tanulói jogviszony (összesített jelentés)
- a dokumentumokat az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni, kivéve a szolgálati naplót, mert az a diák tulajdona

## **A közösségi szolgálat megszervezése**

### **Koordinátor:**

- év elején tájékoztatót tart a 9. évfolyamos tanulóknak
- kapcsolatot tart a VDKSZ irodájával
- tájékoztatja az osztályfőnököket az aktuális feladatokról
- közösségi szolgálatra szervez tanulókat
- koordinálja az iskolában végezhető közösségi szolgálatot

### **Osztályfőnök:**

- az első szülői értekezleten biztosítja a szülők tájékoztatását
- informálja osztályát az aktuális feladatokról
- nyomon követi a tanulók teljesítéseit
- ellenőrzi a rögzített törzsadatokat és órákat a szolgálati naplók alapján
- dokumentálja a VDKSZ által kiadott összesítés alapján a tanuló teljesített óraszámát az elektronikus naplóban, törzslapon és bizonyítványban tanév végén

### **Alkalmazott záradékok:**

Igazolom, hogy a tanuló a ...../..... tanévben ..... óra közösségi szolgálatot teljesített.

A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges közösségi szolgálatot.

### **Tanuló:**

- az iskolába beiratkozáskor közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett területét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát
- a közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott

### **Vasi Diák Közösségi Szolgálat:**

- kezeli a közösségi szolgálatra jelentkező tanulók adatait
- segít az iskolai közösségi szolgálat szervezésében
- [www.vdkasz.hu](http://www.vdkasz.hu) honlapon tájékoztat az aktuális feladatokról
- kapcsolatot tart a fogadó intézményekkel
- tájékoztató értekezletet tart a koordinátorok részére
- továbbképzésekkel segíti az osztályfőnököket

- rögzíti a tanulók teljesített óráit az erre kifejlesztett informatikai rendszerben
- félévenként összesítést küld az iskolának a tanulók teljesített óráiról
- a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor 3 példányos összesítőt állít ki, melyet a VDKSZ iroda vezetője és az iskola igazgatója ír alá. (1 pld. a VDKSZ-nél marad, 1 pld. az iskolában marad – melyet 5 évig meg kell őrizni; 1 pld-t a távozó tanuló vagy az az iskola, ahová megy).

#### **Saját intézményben végezhető közösségi szolgálat szabályai:**

- a feladatok meghatározását a koordinátorral, vagy az igazgatóval történő egyeztetés előzi meg
- a közösségi szolgálat, tanítási időn kívül végezhető, ettől csak igazgatói engedéllyel lehet eltérni
- az 50 órából maximum 10 óra teljesíthető saját intézményben
- a teljesített közösségi szolgálati órákat az osztályfőnökök a KRÉTA-rendszerben rögzítik
- a teljesített órákat a szolgálati naplóban az igazgató írja alá
- a feladatok lehetnek pl.:
  - rendezvények, versenyek előkészítése, szervezése
  - énekkaros fellépések
  - közösségi szolgálat felelősi teendők

#### **A közösségi szolgálat várt eredménye**

A tanulók egyéni vagy csoportos iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos tevékenységekben vesznek részt. Saját élményeken keresztül szereznek új ismereteket, miközben a tevékenységeken keresztül számos kompetenciájuk fejlődik. A végzett tevékenységek a helyi közösség (iskola és környezete, lakóhely) javára is szolgálnak. Az iskolában meghonosodik az élménypedagógia új kultúrája.

#### **2.15.5. Az iskolai könyvtár**

Intézményünk könyvtára modern információs forrásközpontként működik. A multimédiás eszközökkel, a szakszerűen fejlesztett és feltárt dokumentumállományra épülő

szolgáltatásaival, a számítógépes hálózattal, az internethozzáférés-lehetőséggel az iskolai nevelő-oktató munka szellemi bázisa, meghatározó színtere. Gyűjteményét a tanulók és az oktatók igényeinek figyelembevételével fejleszti. A könyvtáros tanár és a nevelőtestület tagjai együttműködéssel arra törekednek, hogy a tanulók a hagyományos és az új információhordozókat egyaránt kezelni és használni tudják.

Az iskolai könyvtár otthonossága, barátságos légköre, programjai, kiállításai vonzóak a diákok, a tantestület, az oktató-nevelő munkát segítő munkatársak körében.

Az iskolai könyvtár feladatai közé tartozik:

- Gyűjteményének folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása.
- Tájékoztatás nyújtása a dokumentumokról és szolgáltatásokról.
- Tanórai foglalkozások tartása.
- Az egyéni és csoportos helyben használat biztosítása.
- Könyvtári dokumentumok kölcsönzése, beleértve a tartós tankönyvek és segédkönyvek kölcsönzését.
- Könyvtári és könyvtárban tartott rendezvények szervezése, lebonyolítása.
- Számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása.
- Közreműködés az iskolai tankönyvellátás megszervezésben, lebonyolításában.
- Központi szerepet tölt be a tanulók könyv-és könyvtárhasználati ismereteinek elmélyítésében, olvasáskultúrájának növelésében.

### **Az iskola könyvtárpedagógiai céljai, alapelvei**

A Nemzeti Alaptanterv az iskolai könyvtárat már információszolgáltató egységként kezeli, mely az oktatás folyamatának minden mozzanatában felhasználható.

A könyv-és könyvtárhasználati ismeretek használatát az informatika és a magyar nyelv és irodalom műveltségterületeken belül kell megtanulnia a diákoknak a kötelező képzés ideje alatt. A könyvtárhasználati tananyag egyrészt egyfajta eszköztudás, eszközhasználat, amely azonban egyik elengedhetetlen feltétele az önálló tanulásnak, információszerzésnek, önművelésnek. És ez a tudás jelentősen megnövelheti a tanítás-tanulás hatékonyságát is. A szellemi munka technikájának elsajátítása pedig a szellemi munka minőségét is emelheti.

### 2.15.6. Ifjúságvédelem

A mindennapok feladatainak megoldására, az aktív, tevékeny életre, az elvárások teljesítésére csak a testben és lélekben harmonikusan fejlődő fiatal képes.

Az ifjúságvédelmi munkában meghatározó feladat a diákok egészséges fejlődésének figyelemmel kísérése, az élethelyzetük, a szociális körülményeik megismerése. A Gyermekvédelemről szóló törvényben megfogalmazottakat kiemelten kezeljük munkánk során. Különösen fontos a hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett élethelyzet felismerése, de leginkább a megelőző tevékenység, valamint a segítség különféle módjainak megkeresése. Nélkülözhetetlen a folyamatos kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, az iskolavezetéssel, a szaktanárokkal, a diákvezetőkkel, ~~a Szülői Szervezettel~~. Az információcsere, a diákokra vonatkozó jelzések nagyon hasznosak lehetnek a családi, egészségügyi, mentálhigiénés problémák feltárásában, orvoslásában, a veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozásában.

Döntő jelentőséggel bír a problémák kezelésében a gyermekért elsősorban felelős családdal az őszinte kommunikáció, kontaktus. A szülőkkel való együttműködés a legtöbb esetben sikeres, a gyermek személyiségének fejlődését pozitív irányban befolyásoló. A tanulókat és szüleiket egyaránt tájékoztatjuk arról, hogy problémáikkal, élethelyzetükben felmerülő gondjaikkal az ifjúságvédelmi felelőst nem csak fogadóórák és szülői értekezletek keretében kereshetik meg. Felvilágosítást tudunk adni azokról az intézményekről, szervezetekről, szakellátást biztosító személyekről, akik tevékenységükkel kompetensek egy-egy konkrét esetben segítségnyújtásra, tanácsadásra.

Együttműködünk a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberekkel, a gyermekjóléti szolgálatokkal, szociálpolitikai irodával, családsegítő központokkal, gyámhivatalokkal, rendőrséggel, ügyészséggel. A jelzőrendszer tagjaként napi kapcsolatban áll az ifjúságvédelmi felelős az iskolaorvossal és a védőnővel.

A legtöbb odafigyelést a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetbe kerülők igénylik. A kedvezőtlen helyzetet előidéző okok közt szerepel általában a szülő korai halála, válás, betegség, munkanélküliség, három vagy több eltartott gyermek gondozása.

Tájékoztatást nyújtunk az igényelhető szociális és pénzbeli juttatásokról, szükség esetén szívesen segítünk a kérelmek megfogalmazásában, az ügyintézésben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, tanévkezdési támogatásban, rendszeres, illetve átmeneti

szociális támogatásban részesülhetnek a nehéz élethelyzetbe került diákjaink, családjaik. Ösztöndíjak pályázati úton történő elnyeréséhez is segítséget biztosítunk (pl.: Jövő Mérlege Alapítvány, Petz-ösztöndíj, Útravaló). A kedvezményes tanulói tankönyvtámogatáshoz kapcsolódó feladatok ellátása, koordinálása is az ifjúságvédelmi felelős munkájához tartozik.

A prevenciós munkát továbbra is jól szolgálhatják a gyakorlatunkban már eredményesen működő - osztályfőnöki foglalkozási tervekbe beépített - egészségnevelési, bűnmegelőzési, káros szenvedélyek veszélyeit bemutató foglalkozások, előadások. Ezen a területen is mindig számíthatunk iskolaorvosunk és védőnőnk lelkes munkájára, valamint a rendőrség ifjúságvédelmi és bűnmegelőzési osztályán dolgozó szakembereknek a segítőkész együttműködésére.

Sok teendőnk van a dohányzás, alkohol, kábítószer-fogyasztás elterjedésének, az iskolai erőszak megjelenésének megakadályozása érdekében. Kiemelt feladatunk tehát a megelőzés és az egészséges életvitel, az egymás iránti tolerancia, a másság elfogadásának kialakítása a tanulók szemléletében.

#### **2.15.7. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek**

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket már hosszú ideje alkalmazza a testnevelői munkaközösség.

A részletes leírása a „Testnevelés” tantárgy oktatási programjában található.

#### **2.16. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján**

Az emelt szintű érettségire való felkészítés során a középiskolai tananyag rendszerező ismétlésével párhuzamosan a diákok megismerhetik az érettségien előforduló feladattípusokat, és gyakorolhatják ezek megoldását. Az írásbeli mellett nagy szerepet kap a szóbeli vizsgára való felkészítés. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott részletes fejlesztési feladatok és követelmények az oktatási programban tantárgyankénti bontásban található meg. Azoknak a tanulóknak, akik előrehozott középszintű érettségi vizsgát tettek és tanulmányaikat folytatni szeretnék annak érdekében, hogy emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek, az iskola lehetőséget biztosít emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozáson (magyar nyelv és irodalom, matematika,



történelem, angol nyelv, német nyelv, informatika) való részvételre. Ezen szándékot a tanuló írásban kell, hogy eljuttassa az intézményvezetőnek. Az emelt szintű oktatáson való részvétel ebben az esetben kötelező, így az esetleges hiányzást igazolni kell. A tanulmányi előmenetelt a szaktanár motivációs jeggyel értékeli. Az emelt szintű képzés részletes szabályozása a tehetséggondozás témakörében található meg.

### 3. Képzési program

#### 3.1. Szakmai óratervek (nappali tagozat)

##### Pénzügyi-számviteli ügyintéző szakképesítés

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.	13.	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2	2	2
<b>Gazdasági és jogi alapismeretek</b>	3	3				5	
<b>Vállalkozások működtetésének alapismeretei</b>		4				4	
<b>Kommunikáció</b>	1					1	
<b>Digitális alkalmazások</b>	2,5	2				4,5	
<b>Gazdálkodási ismeretek</b>			2	1,5	1	2	2,5
<b>Gazdasági számítások</b>			0,5	1		1	0,5
<b>Pénzügy</b>			3,5	4,5	2	5	6
<b>Pénzügy gyakorlat</b>			1			1	
<b>Irodai szoftverek alkalmazása</b>					4		4,5
<b>Adózás</b>			1	1	3	1	3
<b>Elektronikus bevallás</b>					3,5		3,5
<b>Számvitel</b>			4	4	3,5	6	6
<b>Számviteli esettanulmányok</b>			2	2	1	2	3
<b>Számítógépes könyvelés</b>					4		4
<b>Összesen</b>	<b>7</b>	<b>9</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>24</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

## Szoftverfejlesztő és -tesztelő

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.	13.	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2		2
<b>Informatikai és távközlési alapok I.</b>	<b>2</b>	<b>1</b>				<b>3</b>	
<b>Informatikai és távközlési alapok II.</b>	<b>1</b>	<b>3</b>				<b>4</b>	
<b>Programozási alapok</b>	<b>2</b>	<b>2</b>				<b>4</b>	
<b>IKT projektmunka I.</b>	<b>1,5</b>	<b>3</b>				<b>3,5</b>	
<b>IKT projektmunka II.</b>			<b>3</b>	<b>3</b>	<b>1</b>		<b>8</b>
Asztali alkalmazások fejlesztése			<b>4</b>	<b>3</b>		<b>7</b>	
Adatbázis-kezelés I.			<b>2</b>			<b>2</b>	
Adatbázis-kezelés II.				<b>1</b>	<b>2</b>		<b>3</b>
Asztali és mobil alkalmazások fejlesztése és tesztelése					<b>6</b>		<b>7</b>
Szoftvertesztelés				<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
Webprogramozás			<b>3</b>	<b>2</b>		<b>6</b>	
Frontend programozás és tesztelés					<b>6</b>		<b>6</b>
Backend programozás és tesztelés					<b>5</b>		<b>5</b>
Linux alapok				<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Szakmai angol			<b>2</b>	<b>2</b>		<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Összesen</b>	<b>7</b>	<b>9</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>24</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

## Vállalkozási és ügyviteli ügyintéző szakképesítés

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.	13.	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2	2	2
<b>Gazdasági és jogi alapismeretek</b>	3	3				5	
<b>Vállalkozások működtetésének alapismeretei</b>		4				4	
<b>Kommunikáció</b>	1					1	
<b>Digitális alkalmazások</b>	2,5	2				4,5	
<b>Üzleti adminisztráció</b>			3	1,5		2,5	2,5
<b>Pénzforgalmi nyilvántartások</b>					4		4
<b>Kis és középvállalkozások gazdálkodása</b>			2,5	1	4	2	4,5
<b>Munkaerő-gazdálkodás</b>				2	2	2	2
<b>Adózási ismeretek</b>			1	1,5	3	1	4
<b>Elektronikus bevallás gyakorlata</b>					2		3
<b>Könyvviteli alapismeretek</b>				2	3	1	3,5
<b>Szövegbevitel számítógépen</b>			2	1	1	2	2
<b>Dokumentumszerkesztés</b>			1,5	3		1	3,5
<b>Titkári ügyintézés</b>			1,5	1	2	1,5	3
<b>Ügyfélszolgálati kommunikáció</b>			1			1	
<b>Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat</b>			1			1	
<b>Kommunikáció a titkári munkában</b>			0,5		2	2	
<b>Kommunikáció a titkári munkában gyakorlat</b>				1		1	1
<b>Összesen</b>	<b>7</b>	<b>9</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>24</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

## 4. Egészségfejlesztési program

Az egészségi állapotot négy tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők
- életmód
- az egészségügyi ellátó rendszer működése

E tényezők közül az iskola környezetének alakítására és a tanulóink életmódjának jobbítására tudunk figyelmet fordítani. Az iskolai egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit. Az iskolában a családi környezet mellett mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

### **Az egészségnevelés területei**

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskola oktató-nevelő tevékenységébe. Fontos, hogy a tanulók értsék az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek.

A területek felsorolása:

- a tanulók testi felépítésének és egészségi állapotának ismerete
- a mozgás fontossága
- a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe
- a személyes krízishelyzetek felismerése, a kezelési stratégiák ismerete
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- az egészséges környezet jelentősége
- a tanulási környezet alakítása

### Helyzetelemzés

Iskolánkban eddig is komoly egészségnevelő munka folyt, mind a tanórákon, mind az azon kívüli tevékenységekben.

Természettudományos és osztályfőnöki órákon megjelentek az egészségneveléssel foglalkozó anyagrészek.

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás, a családtervezés alapjai
- testi higiénia
- a betegség, elsősegélynyújtás

A természettudományos tantárgyak oktatásában a szaktanárok az adott témakörökhöz tartozó egészségnevelési kérdéseket beiktatják az óra menetébe. Az iskolaorvos és az iskolai védőnő segít az egészségnevelésben.

Osztályfőnöki órákon, illetve iskolai rendezvényeken előadásokat tartanak pl.: a drogok károsító hatásáról, az abortusz veszélyeiről, a helyes táplálkozásról és más fontos nevelési kérdésekről. Sok esetben külső szakemberek előadásait is meghallgatják tanulóink.

### **Az egészségnevelés iskolai feladatai**

Rövid távú feladatok:

- önmagunk és egészségügyi állapotunk ismerete
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a tanulási környezet alakítása.

Középtávú feladatok:

- az értékek ismerete
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- szenedélybetegségek elkerülése

Hosszú távú:

- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségnevelésben
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák
- természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége